

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 මතය විශාලනය

මගනැගුම මාර්ග ඉදිකිරීම් යන්ත්‍රෝපකරණ පුද්ගලික සමාගමේ 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ ප්‍රමාණාත්මක ගිණිකරණ ප්‍රතිපත්තිවලට අදාළ තොරතුරුද ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්වලින් සමන්විත 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළින් 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය කාර්යසාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහ සත්‍ය හා සාධාරණ ලෙස දැක්වෙන අයුරින් සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ආයතන (SMEs) සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර ඇති බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 මතය විශාලනය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය විශාලනය කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ විශාලනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ආයතන (SMEs) සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, සමාගම අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරිත්වය සමාගම ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා සමාගමේ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

සමාගමේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධව පරීක්ෂා කිරීමේ වගකීම, සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, සමාගමේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 විගණන විෂය පථය (මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම)

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සෑමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, වේතනාන්විත මහභරීම්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ හැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවූවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාලත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම් වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව්කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතුය. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් වීමට හැකිය.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ සමාගමේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ සමාගමේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, සමාගම ක්‍රියා කර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,

- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව,

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.5.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම පිළිබඳ අභ්‍යන්තර පාලනය

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) පෙර වර්ෂයේ ගැලපීම් හිමිකම් වෙනස්වීම් ප්‍රකාශයට සිදු කළ යුතු වුවද, පෙර වර්ෂයට අදාළ රුපියල් මිලියන 325 ක් රඳවාගත් ඉපැයීමේ ලෙජර ගිණුමේ ගලපා තිබුණි. තවද, ඉහත ගැලපීම් සම්බන්ධ සාක්ෂි සහ විස්තර විගණනයට ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.	එකඟ වේ. ඉදිරි වාර්තාවලදී වැරදි නිවැරදි කර ප්‍රමාණවත් හෙළිදරව් කිරීම් සිදු කිරීමට අපි බලාපොරොත්තු වෙමු.	දෝෂ නිවැරදි කිරීමට පියවර ගත යුතු අතර හෙළිදරව් කිරීම් ඉදිරිපත් කළ යුතුය.
(ආ) පාලන ගිණුම් පවත්වා නොගෙන පොදු ලෙජරයේ ගිණුම් 6645ක් පමණ සමාගම විසින් පවත්වාගෙන ගොස් තිබුණි. තවද ගිණුම් කේතයක් නොමැතිව ලෙජර් ගිණුම් 496ක් පවත්වාගෙන ගොස් ඇති බව නිරීක්ෂණය විය.	එකඟ වේ. දැනට භාවිතා වන ගිණුම්කරණ මෘදුකාංගය ඉදිකිරීම් කර්මාන්තයේ ස්වභාවයට ගැලපෙන පරිදි සකස් කරන ලද පද්ධතියක් නොවේ.	පොදු ලෙජරයේ ගිණුම් පිළියෙල කිරීමට පෙර නිසි පරිදි අධිකාරීත්වය පැවරීම හා ශක්තිමත් පාලන ක්‍රමයක් ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය.

1.5.2 සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ආයතන සඳහා වන ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූල නොවීම

අදාළ ප්‍රමිතියට යොමුව සහිතව අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ආයතන සඳහා වන ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත ඡේද 4.4 ට අනුව වාහන 8කට අදාළව වසරක් ඇතුළත ගෙවිය යුතු රුපියල් මිලියන 6ක කල්බදු වගකීම මූල්‍ය ප්‍රකාශනයේ ජංගම වගකීම් ලෙස වර්ගීකරණය කර නොතිබුණි.	එකඟ වේ. ඉදිරි වාර්තා වලදී නිවැරදිව ඉදිරිපත් කිරීමට අපි බලාපොරොත්තු වෙමු.	සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ආයතන සඳහා වන ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අනුව කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ආයතන සඳහා වන ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත ඡේද 18.18 ට පටහැනිව සමාගම විසින් හඳුනාගෙන ඇති මෘදුකාංග පිරිවැය රු. මිලියන 6.8 ක් අස්පාභ්‍ය වත්කම් ලෙස හඳුනා නොගෙන පරිගණක පද්ධති කාණ්ඩය යටතේ හඳුනාගෙන ඒ අනුව ක්ෂය කර තිබුණි.	එකඟ වේ. අනාගතයේදී, අස්පාභ්‍ය වත්කම් සඳහා නව කාණ්ඩයක් නිර්මාණය කිරීමට සහ ඒ යටතේ මෘදුකාංග ආශ්‍රිත මිලදී ගැනීම් වාර්තා කිරීමට කළමනාකරණය අපේක්ෂා කෙරේ.	සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ආයතන සඳහා වන ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අනුව කටයුතු කළ යුතුය.
(ඇ) සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ආයතන සඳහා වන ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත ඡේද 20.09 ට පටහැනිව සමාගම විසින් රුපියල් මිලියන 55ක් වටිනා කල්බදු වත්කම් දේපළ පිරියත හා උපකරණ යටතේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල හඳුනාගෙන තිබුණි.	එකඟ වේ. ඉදිරි වාර්තාවලදී කල්බදු වත්කම් නිවැරදිව මැන බැලීමට අපි බලාපොරොත්තු වෙමු.	සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ආයතන සඳහා වන ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අනුව කටයුතු කළ යුතුය.

(ඇ) සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ආයතන සඳහා වන ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත ඡේද 21.15 සහ 21.16 ට අනුව දැනට පවතින නීතිමය නඩු 04ක් සහ අවිනිශ්චිත වගකීම් රුපියල් මිලියන 498 ක් සම්බන්ධයෙන් 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට සමාගම හෙළිදරව් කිරීම් සිදුකර නොතිබුණි.	එකඟ වේ. ඉදිරි වාර්තාවල අදාළ තොරතුරු හෙළි කිරීමට අපි බලාපොරොත්තු වෙමු.	සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ආයතන සඳහා වන ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අනුව කටයුතු කල යුතුය.
(ඉ) සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ආයතන සඳහා වන ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත ඡේද 23.17 ට අනුව ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්තුව වලට අදාළ කොන්ත්‍රාත් අදායම රුපියල් මිලියන 21,281 ක් කොන්ත්‍රාත් නිමකිරීමේ අදියරට අනුව මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල හඳුනාගෙන නොතිබුණි.	එකඟ නොවේ. සමාගමේ ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්තුව ආදායම විවිධ ලාභ ආන්තික (5%, 10%) සහිත කොන්ත්‍රාත්තුවලින් ලැබෙන ආදායම මෙන්ම සෘජු ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්තුව වලින් සමන්විත වේ. එබැවින්, ඉදිකිරීම් පිරිවැය සහ එහි අදියර සමඟ එය පරීක්ෂා කළ නොහැක.	සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ආයතන සඳහා වන ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අනුව කටයුතු කල යුතුය.
(ඊ) සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ආයතන සඳහා වන ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත ඡේද 29.08 ට අනුව සමාගම විසින් විලම්භිත බදු වත්කම් හෝ බැරකම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල හඳුනාගෙන නොතිබුණි.	එකඟ වේ. ඉදිරි වාර්තාවලදී විලම්භිත බදු වත්කම් හඳුනාගැනීමට අපි බලාපොරොත්තු වෙමු.	සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ආයතන සඳහා වන ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අනුව කටයුතු කල යුතුය.
(උ) සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ආයතන සඳහා වන ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත ඡේද 33 ට අනුව, සම්බන්ධිත පාර්ශව ගනුදෙනු වලට අදාළ නිසි හෙළිදරව් කිරීම් මූල්‍ය ප්‍රකාශයන්හි ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.	එකඟ නොවේ. සම්බන්ධිත පාර්ශව ගනුදෙනු සවිස්තරාත්මකව සටහන අංක 13.1 හි සඳහන් කර ඇති අතර, එකතුව මූල්‍ය තත්ත්වය ප්‍රකාශනයට සම්බන්ධ කර ඇත.	සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ආයතන සඳහා වන ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අනුව කටයුතු කල යුතුය.

1.5.3 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) පිරියත සහ යන්ත්‍රෝපකරණවල ආරම්භක ශේෂය මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අනුව රුපියල් මිලියන 1,081 ක් වූ අතර ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනයට අනුව එය රු. මිලියන 984 කි. මේ අනුව වෙනස රුපියල් මිලියන 96 ක් විය.</p>	<p>එකඟ වේ. ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනය නිවැරදි කිරීමට අපි බලාපොරොත්තු වෙමු.</p>	<p>වෙනස්කම් නිවැරදි කිරීමට ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.</p>
<p>(ආ) වර්ෂය තුළ මිලදී ගත් රුපියල් මිලියන 23 ක් වටිනා පිරියත සහ යන්ත්‍රෝපකරණ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල හඳුනාගෙන නොමැත. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන්, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල එම අගයෙන් ජංගම නොවන වත්කම් අඩුවෙන් ගණනය වී තිබුණි.</p>	<p>එකඟ නොවේ. ස්ථාවර වත්කම් සඳහා මුදල් හෝ බදු පදනම මත ගෙවීම් ගිණුම්කරණ පද්ධතිය හරහා සිදු කෙරේ. එබැවින්, ගෙවීම් ප්‍රවේශයක් මග හැරීම සිදුවිය නොහැක.</p>	<p>වර්ෂය තුළ මිලදී ගත් වත්කම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල හඳුනාගත යුතුය.</p>

- (ඇ) සමාගම විසින් පිරිසිදු සහ යන්ත්‍රෝපකරණ බැහැර කිරීමට අදාළව එහි පිරිවැය වටිනාකමට වඩා මිලියන 23ක් වැඩියෙන් සමුච්චිත ක්ෂයවීම් සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ හඳුනාගෙන තිබුණි. එකඟ නොවේ. සමුච්චිත ක්ෂයවීම් වත්කම් අගය ඉක්මවා යාමේ හැකියාවක් නොමැත. මූල්‍ය ප්‍රකාශන නිවැරදිව පිළියෙළ කළ යුතුය.
- (ඈ) සමාගම විසින් පිරිවැය දැරූ අවස්ථාවේ දී ව්‍යාපෘති අනුව ඉදිකිරීම් පිරිවැය හඳුනාගෙන ඇති අතර ව්‍යාපෘතිය සහතික කර නොතිබූ විට දරන ලද පිරිවැය කොන්ත්‍රාත් කෙරිගෙන යන වැඩ වෙත නැවත මාරු කර ඇත. ඒ අනුව, සමාගම විසින් වියදම් වත්කමක් ලෙස හඳුනාගෙන ඇත. මේ හේතුවෙන් 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට ජංගම වත්කම් සහ ලාභය රු. මිලියන 853 කින් අධිගණනය වී තිබුණි. එකඟ නොවේ. උප කොන්ත්‍රාත් සඳහා ආදායම සහ වියදම් වැඩි නිම කිරීමේ අදියරට අනුව හඳුනා නොගන්නේ නම් අදායම හා වියදම දරන ලද අවස්ථාවේදී ඊට සමගාමීව හඳුනාගනු ලබයි. දරන ලද පිරිවැය මූල්‍ය ප්‍රකාශන යටතේ වත්කමක් ලෙස හඳුනා නොගත යුතුය.
- (ඉ) සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අනුව මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරියෙන් ලැබිය යුතු සහ ගෙවිය යුතු මුදල පිළිවෙලින් රු. මිලියන 5,786.94 ක් සහ රු. මිලියන 6,857.93 කි. කෙසේ වෙතත් මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරියේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අනුව අදාළ ශේෂය රු. මිලියන 8,030.04 ක් සහ රුපියල් මිලියන 6,016.56 කි. ඒ අනුව පිළිවෙලින් රුපියල් මිලියන 2,243.10 ක් සහ රුපියල් මිලියන 841.37 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය. සැසඳීම් විගණනයට ඉදිරිපත් නොවුණි. එකඟ වේ. ඉදිරි වාර්තාවලදී වැරදි නිවැරදි කර ප්‍රමාණවත් හෙළිදරව් කිරීම් සිදු කිරීමට අපි බලාපොරොත්තු වෙමු. වෙනස්කම් නිවැරදි කිරීමට පියවර ගත යුතුය.
- (ඊ) එකතු කළ අගය මත බද්ද (VAT) රුපියල් මිලියන 128.8 ක් සහ ජාතිය ගොඩනැගීමේ බද්ද (NBT) රුපියල් මිලියන 2.9ක් වෙනත් ගෙවිය යුතු දෑ යටතේ හඳුනාගෙන තිබුණි. එබැවින් වෙනත් ගෙවිය යුතු දෑ එම අගයෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි. එකඟ වේ. ඉදිරි වාර්තා වලදී වෙනස් කිරීමට අපි බලාපොරොත්තු වෙමු. වෙනස්කම් නිවැරදි කිරීමට පියවර ගත යුතුය.

1.5.4 අවිනිශ්චිත ගිණුම්

විෂය	මුදල රු. මිලියන	අවිනිශ්චිත ලෙස තිබූ කාලය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
වෙළඳ ලැබිය යුතු දෑ	74.4	වසර 4ක්	එකඟ වේ. ඉදිරි වාර්තා වලදී ප්‍රමාණවත් තරම් හෙළිදරව්කිරීම් සිදුකිරීමට බලාපොරොත්තු වෙමු.	අවිනිශ්චිත නිවැරදි කඩිනමින් ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුයි.

1.5.5 සංවිධානයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>2023 මාර්තු 20 වැනි දින අංක CP/23/0394/608/033 කැබිනට් තීරණයට අනුව මෙම සමාගම ඇතුළුව සමාගම් තුන ඇවර කිරීමට පියවර ගන්නා ලෙස ප්‍රවාහන හා මහාමාර්ග අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයාට නියෝග කර තිබුණි. කෙසේ වෙතත්, සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ආයතන සඳහා වන ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත ජේද 3.9 අනුව මූල්‍ය ප්‍රකාශනයේ එය අනාවරණය කර නොතිබුණි</p>	<p>එකඟ වේ. අපි අනාගත වාර්තා වල ඇවර කිරීම / අඛණ්ඩ පැවැත්ම යන තත්වය හෙළිදරවු කිරීමට බලාපොරොත්තු වෙමු.</p>	<p>සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම සම්බන්ධයෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල හෙළිදරව් කිරීම් කල යුතුය.</p>

1.5.6 විගණනය සඳහා ලිඛිත සාක්ෂි නොවීම

විෂය	මුදල රු. මිලියන	නොසැපයූ විගණන සාක්ෂි	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය	
(අ)	වාහන කුලී ගාස්තු	532	විස්තරාත්මක ලේඛනය	සෑම කුලී ගිණුමක් සඳහාම යාවත්කාලීන ලේඛන තබාගෙන නොමැත.	ජාතික විගණන පනතේ 38(1) ආ සහ 7 වගන්තියට අනුකූල විය යුතුය.
(ආ)	කුලී වියදම්	13	කුලී ගිවිසුම් සහ විස්තර ලේඛනය	සෑම කුලී ගිණුමක් සඳහාම යාවත්කාලීන ලේඛන තබාගෙන නොමැත.	ජාතික විගණන පනතේ 38(1) ආ සහ 7 වගන්තියට අනුකූල විය යුතුය.
(ඇ)	ස්ථාවර වත්කම් බැහැර කිරීමේ ලාභ	13	විස්තරාත්මක ලේඛනය	එකඟ වේ. ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනය වසර ගණනාවක් තිස්සේ ප්‍රමාණවත් ලෙස නඩත්තු කර නොමැත.	ජාතික විගණන පනතේ 38(1) ආ සහ 7 වගන්තියට අනුකූල විය යුතුය.
(ඈ)	අදායම් බදු	92	අදායම් ගණනය කිරීමේ ලේඛනය	එකඟ වේ.	ජාතික විගණන පනතේ 38(1) ආ සහ 7 වගන්තියට අනුකූල විය යුතුය.
(ඉ)	තොග	264	තොග සත්‍යාපන වාර්තාව	එකඟ වේ.	ජාතික විගණන පනතේ 38(1) ආ සහ 7 වගන්තියට අනුකූල විය යුතුය.
(ඊ)	කල්බදු වගකීම	13	කල්බදු ක්‍රමක්ෂය ලේඛනය	එකඟ වේ. ඉදිරි විගණනවලදී අවශ්‍ය ලේඛන ඉදිරිපත් කිරීමට බලාපොරොත්තු වෙමු.	ජාතික විගණන පනතේ 38(1) ආ සහ 7 වගන්තියට අනුකූල විය යුතුය.

(උ)	උප කොන්ත්‍රාත් වියදම්	18,663	විස්තරාත්මක ලේඛනය	එකඟ නොවේ. කාර්ය මණ්ඩලයේ හිඟය නිසා විගණකගේ ආකෘතියට අනුව තොරතුරු ලබා දීමට නොහැකි විය.	ජාතික විගණන පනතේ 38(1) ආ සහ 7 වගන්තියට අනුකූල විය යුතුය.
(ඌ)	ආර්.ඩී.ඒ. වෙතින් ලැබිය යුතු සහතික කල බිල්පත්	2,358	විස්තරාත්මක ලේඛනය	එකඟ නොවේ. කාර්ය මණ්ඩලයේ හිඟය නිසා විගණකගේ ආකෘතියට අනුව තොරතුරු ලබා දීමට නොහැකි විය.	ජාතික විගණන පනතේ 38(1) ආ සහ 7 වගන්තියට අනුකූල විය යුතුය.
(එ)	ලැබිය යුතු රඳවා ගැනීම්	3,341	විස්තරාත්මක ලේඛනය	එකඟ නොවේ. කාර්ය මණ්ඩලයේ හිඟය නිසා විගණකගේ ආකෘතියට අනුව තොරතුරු ලබා දීමට නොහැකි විය.	ජාතික විගණන පනතේ 38(1) ආ සහ 7 වගන්තියට අනුකූල විය යුතුය.
(ඒ)	ආර්.ඩී.ඒ අත්තිකාරම් ලැබීම්	6,720	විස්තරාත්මක ලේඛනය	එකඟ නොවේ. කාර්ය මණ්ඩලයේ හිඟය නිසා විගණකගේ ආකෘතියට අනුව තොරතුරු ලබා දීමට නොහැකි විය.	ජාතික විගණන පනතේ 38(1) ආ සහ 7 වගන්තියට අනුකූල විය යුතුය.
(ඔ)	වෙළෙඳ ලැබිය යුතු දෑ	4,349	විස්තරාත්මක ලේඛනය	එකඟ නොවේ. කාර්ය මණ්ඩලයේ හිඟය නිසා විගණකගේ ආකෘතියට අනුව තොරතුරු ලබා දීමට නොහැකි විය.	ජාතික විගණන පනතේ 38(1) ආ සහ 7 වගන්තියට අනුකූල විය යුතුය.
(ඔ)	කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ට ගෙවූ අත්තිකාරම්	4,354	අත්තිකාරම් ගෙවීම් රෙජිස්ටරය	එකඟ නොවේ. කාර්ය මණ්ඩලයේ හිඟය නිසා විගණකගේ ආකෘතියට අනුව තොරතුරු ලබා දීමට නොහැකි විය.	ජාතික විගණන පනතේ 38(1) ආ සහ 7 වගන්තියට අනුකූල විය යුතුය.
(ක)	උප කොන්ත්‍රාත්කරුවන් සහ වෙනත් ගෙවිය යුතු දෑ	6,611	විස්තරාත්මක ලේඛනය	එකඟ නොවේ. කාර්ය මණ්ඩලයේ හිඟය නිසා විගණකගේ ආකෘතියට අනුව තොරතුරු ලබා දීමට නොහැකි විය.	ජාතික විගණන පනතේ 38(1) ආ සහ 7 වගන්තියට අනුකූල විය යුතුය.
(ග)	බදු	96	බදු ගණනය කිරීමේ ලේඛනය	එකඟ වේ. ඉදිරි විගණනවලදී අවශ්‍ය ලේඛන ඉදිරිපත් කිරීමට බලාපොරොත්තු වෙමු.	ජාතික විගණන පනතේ 38(1) ආ සහ 7 වගන්තියට අනුකූල විය යුතුය.

(ව)	පරිභෝජනය කල ද්‍රව්‍ය	1,858	කාල සීමාව තුළ ද්‍රව්‍ය පරිභෝජනය පිළිබඳ ලේඛනය	එකඟ වේ. ආරම්භයේදී පවතින කාර්ය මණ්ඩල හිඟය හේතුවෙන් ප්‍රමාණවත් තරම් වාර්තා ලබාදීමට නොමැත.	ජාතික විගණන පනතේ 38(1) ආ සහ 7 වගන්තියට අනුකූල විය යුතුය.
(ජ)	ශේෂ පිරික්සුම අනුව රඳවාගත් ඉපැයීම්	612	රඳවාගත් ඉපැයීම් සඳහා සැසඳීම	රඳවාගත් ගැලපීමේදී හෙළිදරව් නොකිරීමේදී අපගේ අසාර්ථකත්වයන් පිළිගනිමු.	ජාතික විගණන පනතේ 38(1) ආ සහ 7 වගන්තියට අනුකූල විය යුතුය.
(ඊ)	කොන්ත්‍රාත් කෙටිගෙන යන වැඩ	853	විස්තරාත්මක ලේඛනය	එකඟ නොවේ. කොන්ත්‍රාත් නිමකිරීමේ ප්‍රතිශතය අනුව නොව අදායම් හා වියදම් ඒවා දරන ලද අවස්ථාවට සමගාමීව හඳුනාගනු ලබයි.	ජාතික විගණන පනතේ 38(1) ආ සහ 7 වගන්තියට අනුකූල විය යුතුය.

1.6 නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 2003 ජූනි 02 දිනැති රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛ අංක පීර්ඩ් 12 9.2 වගන්තිය	මහා භාණ්ඩාගාරයේ ව්‍යවසාය දෙපාර්තමේන්තුවේ ලියාපදිංචි සංවිධාන සටහන අනුමත සේවක සංඛ්‍යාව විගණනයට ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි	අදහස් දක්වා නොමැත.	රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛය අනුගමනය කිරීමට ක්‍රියා කළ යුතුය.
(ආ) 2007 අංක 07 දරන සමාගම් පනත. 78 වගන්තිය	සමාගම විසින් කොටස් සහතික නිකුත් කර නොතිබුණි.	අදහස් දක්වා නොමැත.	පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව කටයුතු කල යුතුය.
(ඇ) 133 (1) වගන්තිය	සමාගම ආරම්භයේ සිටම මහා සභා රැස්වීම් වාර්ෂික පවත්වා නොතිබුණි.	අදහස් දක්වා නොමැත.	පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව කටයුතු කල යුතුය.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු. 634,734,765 ලාභයක් වූ අතර ඊට අනුරූප ඉකුත් වර්ෂයේ පාඩුව රු.226,562,193 ක් විය. ඒ අනුව මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු.861,296,958 ක වර්ධනයක් නිරීක්ෂණය විය. මෙම වර්ධනයට සහතික කරන ලද ව්‍යාපෘති වලින් ලද අදායම හේතුවෙන් අදායම් ඉහල යෑම ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

2.2 ප්‍රධාන ආදායම් හා වියදම් විෂයයන්වල ප්‍රවණතා විශ්ලේෂණය

අයිතමය	2021	2020	වෙනස	වෙනස්වීමේ
	රු. මිලියන	රු. මිලියන	රු. මිලියන	ප්‍රතිශතය (%)
අදායම්	22,131	6,949	15,182	218
චක්‍රණීය පිරිවැය	21,220	6,836	14,384	210
වෙනත් මෙහෙයුම් අදායම්	216.7	121.4	95.3	78
පරිපාලන හා ආයතන වියදම්	455.6	332.1	123.5	37
අලෙවිකරණ වියදම්	2.3	53.4	(51.1)	(96)
මූල්‍ය පිරිවැය	35	49.8	(14.8)	(30)

2.3 අනුපාත විශ්ලේෂණය

	2021	2020
ජංගම වත්කම් අනුපාතය	1.23	1.4
ක්ෂණික වත්කම් අනුපාතය	1.2	1.39
දළ ලාභ අනුපාතය- ප්‍රතිශතය	4	1.6
ශුද්ධ ලාභ අනුපාතය- ප්‍රතිශතය	2.86	(3.2)

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 2004 අගෝස්තු 18 දිනැති අංක 04/0848/004/013-I දරණ අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය පරිදි ඉදිකිරීම් කර්මාන්ත මණ්ඩලය සහ කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ගේ ජාතික සංගමය සමඟ ඒකාබද්ධ හවුල් ව්‍යාපාරයට එළැඹීමට අනුමැතියක් ලබා දී තිබුණි. කෙසේ වෙතත්, එකී කැබිනට් අනුමැතියට අනුව ඒකාබද්ධ හවුල් ව්‍යාපාරයක් ස්ථාපිත කිරීම වෙනුවට වගකීමෙන් සීමිත පුද්ගලික සමාගමක් ස්ථාපිත කර ඇති බව නිරීක්ෂණය විය.	අදහස් දක්වා නොමැත.	අමාත්‍ය මණ්ඩල නියෝගයට අනුකූලව කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) 2013 පෙබරවාරි 18 දිනැති අංක 13/0134/505/004 දරන අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය අනුව සමාගමේ අයිතියෙන් වැඩි කොටසක් භාණ්ඩාගාරයට හිමිවන පරිදි හා ඉතිරි කොටස මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරියට ලැබෙන පරිදි සමාගමේ සාංගමික ව්‍යවස්ථාවලිය සංශෝධනය කිරීමට තීරණය කර තිබුණද, සමාගම විසින් සාංගමික ව්‍යවස්ථාවලිය සංශෝධනය කර නොතිබුණි.	එම තීරණය ක්‍රියාත්මක කිරීම රේඛීය අමාත්‍යාංශයේ වගකීම වේ. හිටපු සභාපතිවරයා මේ බව රේඛීය අමාත්‍යාංශයට දන්වා සිටි අතර ඒ සඳහා පියවර ගෙන නොමැත.	සාංගමික ව්‍යවස්ථාවලිය සංශෝධනය කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

3.2 ව්‍යාපෘති හෝ ප්‍රාග්ධන වැඩ ප්‍රමාදයන්

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>මාර්ග කිලෝමීටර් 100000 ව්‍යාපෘතියේ වැඩ ඇණවුම්වලට අදාළව, 2021 වර්ෂයේදී සමාගමේ ඉලක්ක ගත මාර්ග ඉදිකිරීම් සංඛ්‍යාව 1934 වූ අතර දිග කිලෝමීටර් 3010.69 කි. නමුත් 2021 දෙසැම්බර් 31 වන විට නිම කරන ලද මාර්ග සංඛ්‍යාව 774ක් වූ අතර එහි දිග කිලෝමීටර් 1106.11ක් විය. ඒ අනුව 2021 දෙසැම්බර් 31 වන විට සමස්ත ප්‍රගතිය සියයට 40ක් වූ අතර සමාගම අපේක්ෂිත ප්‍රගතියෙන් සියයට 50ක භෞතික ප්‍රගතියක් වත් ලබා ගැනීමට අපොහොසත් වී තිබුණි.</p>	<p>පාස්කු ප්‍රභාරයෙන් පසු පිපිරුම් ද්‍රව්‍ය නොමැතිකම, කොවිඩ් 19 වසංගතය සහ ආර්ථික අර්බුදය හේතුවෙන් සමාගමට අපේක්ෂිත ප්‍රගතිය ලබා ගැනීමට නොහැකි විය.</p>	<p>නියමිත කාල සීමාව තුළ ඉදිකිරීම් ව්‍යාපෘති කඩිනමින් නිම කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.</p>

3.3 ප්‍රසම්පාදන කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) සමාගම සේවා සපයන්නන් තෝරාගැනීමේදී ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාපටිපාටියක් අනුගමනය නොකළ අතර තෝරාගත් සේවා සපයන්නන්ට හිතකර නිර්ණායක කිහිපයක් ඇතුළත් අයදුම්පතක් සම්පූර්ණ කිරීමෙන් සේවා සපයන්නන් ලියාපදිංචි කර ඇත. ඒ අනුව සේවා සපයන්නන් තෝරාගැනීමේදී සමාගම විනිවිදභාවයකින් තොරව කටයුතු කර ඇති බව නිරීක්ෂණය විය.</p>	<p>උප කොන්ත්‍රාත්කරුවන් තෝරා ගැනීම සඳහා සමාගම ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලියක් අනුගමනය කළේ නැත. ලියාපදිංචි උප කොන්ත්‍රාත්කරුවන් ඇගයීම මගින් කොන්ත්‍රාත් ප්‍රදානය සිදු කර ඇත.</p>	<p>ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශයන්ට අනුකූලව ක්‍රියා කළ යුතුය.</p>
<p>(ආ) මිල ගණන් කැඳවා සේවා සපයන්නන්ගෙන් තරඟකාරී මිලක් ලබා ගැනීම වෙනුවට මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය විසින් සකස් කරන ලද ප්‍රමාණ බිල්පතෙහි වටිනාකමට අමතරව උප කොන්ත්‍රාත් වටිනාකමට ලාභ ප්‍රතිශතයක් එකතු කර තිබුණි.</p>	<p>ප්‍රමාණ බිල්පතට ස්ථාවර ලාභ ප්‍රතිශතයක් එකතු කර තිබුණි. සියලුම පාර්ශවයන් ප්‍රමාණ බිල්පතේ අගය සහ ස්ථාවර ලාභ ප්‍රතිශතය දැනී. එබැවින් සමාගම තරඟකාරී ලංසු තැබීමක් සිදු නොකරයි.</p>	<p>ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශයන්ට අනුකූලව ක්‍රියා කළ යුතුය.</p>
<p>(ඇ) සමාගම කොන්ත්‍රාත් ගිවිසුම්වලට එළඹීම වෙනුවට උප කොන්ත්‍රාත්කරුවන් සමඟ සේවා සපයන්නන්ගේ ගිවිසුම්වලට එළඹී තිබූ බව නිරීක්ෂණය විය.</p>	<p>සමාගම විධිමත් ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ අනුගමනය කර නොතිබුණි.</p>	<p>ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශයන්ට අනුකූලව ක්‍රියා කළ යුතුය.</p>
<p>(ඈ) ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශයේ 39 උප ග්‍රන්ථයෙහි 5.3.5 වගන්තියට අනුව, කොන්ත්‍රාත්කරුවෙකුට රු. මිලියන 150 සිට රු. මිලියන 300ක කොන්ත්‍රාත්තුවක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට සි 3 ශ්‍රේණියේ සහ රුපියල් මිලියන 50ත් රු. මිලියන 150ත් අතර කොන්ත්‍රාත්තුවක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට සි 4 ශ්‍රේණියේ විය යුතුය. කෙසේ වෙතත්, නියැදි විගණනයේ දී රුපියල්</p>	<p>එකඟ නොවේ. එක් එක් ශ්‍රේණි සඳහා මූල්‍ය සීමාව 2020 නොවැම්බර් 26 දිනැති අංක 20/1952/319/018 කැබිනට් පත්‍රිකාව මගින් සංශෝධනය කරනු ලැබ ඇත. සි 4 ශ්‍රේණිය සඳහා උපරිම මූල්‍ය සීමාව රු. මිලියන 900 ක් සහ සි 3 ශ්‍රේණිය රු. මිලියන 1500 කි.</p>	<p>ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශයන්ට අනුකූලව ක්‍රියා කළ යුතුය.</p>

මිලියන 150 ඉක්මවන අවස්ථා 2ක දී සහ රුපියල් මිලියන 50 ඉක්මවන අවස්ථා 6ක දී සි 7 ශ්‍රේණියේ කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ට කොන්ත්‍රාත්තු ලබා දී ඇති බව නිරීක්ෂණය විය.

(ඉ) සේවා සැපයුම් ගිවිසුමේ අංක 3 (ඉ) වගන්තියේ සඳහන් වූයේ කාර්ය සාධන සුරක්ෂිතභාවය ඇස්තමේන්තුගත කොන්ත්‍රාත් වටිනාකමෙන් සියයට 10 ක් විය යුතු බවයි. කෙසේ වෙතත්, සමාගම විසින් කාර්ය සාධන සුරක්ෂිතතාව ලබාගෙන ඇත්තේ රු. මිලියන 125,730 ක පිරිවැය වූ සම්පූර්ණ වැඩ ඇණවුම් 1753 කින් රු. මිලියන 1,113 ක පිරිවැය වූ වැඩ ඇණවුම් 145 ක් සඳහා පමණක් බව නිරීක්ෂණය විය.

අදහස් දක්වා නොමැත.

ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශයන්ට අනුකූලව ක්‍රියා කළ යුතුය.

3.4 කොන්ත්‍රාත් පරිපාලනයේ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) 2020, 2021 සහ 2022 වර්ෂවල කිලෝමීටර් 100,000 මාර්ග ව්‍යාපෘතියේ ඉදිකිරීම් කටයුතු සඳහා සමාගමට මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය විසින් රු. මිලියන 193,518 ක වැඩ නියෝග 2481ක් ප්‍රදානය කර ඇත. එම වැඩ ඇණවුම් 2481 යෙන් රු. මිලියන 32,736 ක වැඩ ඇණවුම් 351 ක් අවලංගු කර ඇති අතර රු. මිලියන 29,130 ක වැඩ ඇණවුම් 306 ක ඉදිකිරීම් කටයුතු ආරම්භ කර නොතිබුණි. රු. මිලියන 5,920 ක වැඩ ඇණවුම් 71 ක් සෘජුව සිදු කිරීම සඳහා සමාගම විසින් භාරගෙන තිබූ අතර එය මුළු වැඩ ඇණවුම්වලින් සියයට 03 ක් පමණි. ඉතිරි ඇණවුම් 1,753, රු. මිලියන 125,730 ක මුළු ඇණවුම් වටිනාකමෙන් සියයට 97 ට සමාන උප කොන්ත්‍රාත්තු ප්‍රදානය මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරියේ 2008 අගෝස්තු 01 දිනැති අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල පත්‍රිකාවට පටහැනිව බාහිර සේවා සපයන්නන් හරහා සිදු කරන ලදී.</p>	<p>මෙය මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරියට අදාළ වේ.</p>	<p>කොන්ත්‍රාත් ප්‍රදානය විවෘත තරඟකාරී ලංසු තැබීමේ ක්‍රියාවලියට අනුව සිදු විය යුතුය.</p>
<p>(ආ) මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය විසින් එච් එස් ආර් ඊටයන් මත සියයට 25 ක ලාභ ආන්තිකයක් එකතු කර තීරණය කරන ලද කොන්ත්‍රාත් වටිනාකම මත සමාගමට වැඩ ඇණවුම් ලබා දී තිබුණි. සමාගමේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල තීරණයට අනුව, සේවා සපයන්නන්ට එකවර දෙන මුදල මත කොන්ත්‍රාත්තුව පිරිනමන ලද අතර සේවා සපයන්නන්ට වැඩ ඇණවුම් මගින් නියම කර ඇති වටිනාකමෙන් සියයට 20 ක ලාභ ආන්තිකයක් ලැබෙන අතර ඉතිරි සියයට 05</p>	<p>අදහස් දක්වා නොමැත.</p>	<p>රජයට උපරිම ප්‍රතිලාභ ලබා දීම සඳහා රජයේ අරමුදල් කාර්යක්ෂම හා ඵලදායී ලෙස භාවිතා කළ යුතුය.</p>

සමාගම විසින් තබා ගන්නා ලදී. ඒ අනුව සමාගම ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම්වලට මැදිහත් නොවී මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය සහ සේවා සපයන්නන් අතර අතරමැදියෙකු ලෙස ක්‍රියා කිරීමෙන් පමණක් සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අනුව රුපියල් මිලියන 652 ක් උපයාගෙන තිබුණි.

- (ඇ) සමාගම කොන්ත්‍රාත්තු විශාල ප්‍රමාණයක් එකඟ නොවේ. කොන්ත්‍රාත්තු ලේඛනයක් ක්‍රියාත්මක කළද කොන්ත්‍රාත් ලේඛනයක් පවත්වාගෙන ගොස් නොතිබුණි. පවත්වාගෙන යා යුතුය.
- (ඈ) සමාගම විසින් 2020 වර්ෂය තුළ කිලෝමීටර් 100,000 මාර්ග ව්‍යාපෘතියේ මාර්ග ඉදිකිරීම් ප්‍රගතිය ඇගයීම සඳහා පළාත්, දිස්ත්‍රික් සහ කලාප සම්බන්ධීකාරකවරුන් බඳවා ගෙන තිබූ අතර, 2021 වර්ෂය තුළ සම්බන්ධීකාරකවරුන්ට ගෙවීම් වශයෙන් රු.මිලියන 39ක් ගෙවා තිබුණි. කෙසේ වෙතත්, සම්බන්ධීකාරකවරුන් බඳවා ගැනීමට අදාළ තොරතුරු සහ සම්බන්ධීකාරකවරුන් විසින් සපයන ලද ප්‍රගති වාර්තා විගණනයට ඉදිරිපත් නොවුණි. එබැවින්, සුදුසුකම් ලත් පිරිස් විධිමත් හා විනිවිදභාවයකින් බඳවා ගත්තේද හා කාර්යය ප්‍රගතිය ඇගයීමෙන් පසු සම්බන්ධීකාරකවරුන්ට ගෙවීම් කර තිබේද යන්න විගණනයට තහවුරු කර ගත නොහැකි විය.

3.5 වෙනත් සංවිධානවල සම්පත් උපයෝජනය කිරීම

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>ව්‍යාපෘති සම්බන්ධීකාරකවරුන්ගේ පරිහරණය සඳහා මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය විසින් වාහන 14ක් සමාගමට නිදහස් කර තිබුණි. කෙසේ වෙතත්, මෙම වාහන පැවරීම විධිමත් ක්‍රමවේදයකට සිදුවූයේද යන්න විගණනයට තොරතුරු ඉදිරිපත් නොවූ අතර ඒ සඳහා විධිමත් පරිදි රියදුරන් බඳවාගැනීම සම්බන්ධ තොරතුරුද විගණනයට ඉදිරිපත් නොවුණි. තවද, එම වාහන සඳහා ලොග් සටහන් පොත් හෝ ධාවන සටහන් පොත් නඩත්තු කර නොතිබුණි.</p>	<p>එකඟ නොවේ. ක්‍රියාපටිපාටියකින් අනතුරුව රියදුරන් බඳවා ගනු ලබන අතර, වාහන රියදුරන්හට පවරනු ලැබේ.</p>	<p>රජයේ වත්කම් පරිහරණය සම්බන්ධයෙන් විධිමත් ක්‍රමවේදයන් පැවතිය යුතු වීම හා වත්කම්වල සුරක්ෂිතතාවය තහවුරු කල යුතුය.</p>